

อนุกรมวิธานของไม้ล้มลุกและไม้เลื้อยบริเวณเขาวังเขมร จังหวัดกาญจนบุรี

วรรณชัย ซาแค้น

อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. บุศยบรรณ ณ สงขลา; อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : รศ.ดร. ทวีศักดิ์ บุญเกิด

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ปีการศึกษา 2543

ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การสำรวจและรวบรวมพรรณไม้ดอกประเภทไม้ล้มลุกและไม้เลื้อยในบริเวณเขาวังเขมร อำเภอ ไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2541 – มกราคม 2543 เก็บตัวอย่างพรรณไม้ได้ จำนวน 124 ชนิด 1 ชนิดย่อย และ 3 พันธุ์ จัดอยู่ใน 94 สกุล 40 วงศ์ วงศ์ที่พบมากที่สุดคือ วงศ์ Asteraceae พบจำนวน 14 ชนิด วงศ์ที่พบมากเป็นอันดับที่ 2 คือวงศ์ Convolvulaceae พบจำนวน 13 ชนิด ส่วนวงศ์อื่นๆ ที่เหลือ พบวงศ์ละ 1-8 ชนิด ซึ่งพรรณไม้ทั้ง 124 ชนิดเป็นพืชใบเลี้ยงคู่ 100 ชนิด พืชใบเลี้ยงเดี่ยว 24 ชนิด และเป็นไม้ล้มลุก 82 ชนิด ไม้เลื้อย 42 ชนิด จากผลการศึกษาพบพรรณไม้ถิ่นเดียวของประเทศไทย 2 ชนิด และคาดว่าจะมีพรรณไม้ถิ่นเดียวของประเทศไทยเพิ่มอีก 3 ชนิด คือ *Boea glabriflora* Barnett, *Ruellia kerrii* Kerr และ *Remirema bracteata* Kerr ซึ่งชนิดหลังนี้มีจำนวน ต้นต่อประชากรน้อยมากและจากการตรวจเอกสารมีรายงานพบเฉพาะที่จังหวัดกาญจนบุรีเท่านั้น จึง คาดว่าพรรณไม้ชนิดนี้จะเป็นพรรณไม้หายาก พรรณไม้ที่ศึกษาได้จัดทำเป็นตัวอย่างพรรณไม้แห้ง เก็บ รักษาไว้ที่พิพิธภัณฑ์พืช ศาสตราจารย์กสิน สุวตะพันธุ์ ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และพิพิธภัณฑ์พืชโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้จัดทำคำบรรยายลักษณะของวงศ์ สกุล และชนิด จัดทำรูปวิธานจำแนกสกุล และรูปวิธานจำแนกชนิด พร้อมข้อมูลการกระจายพันธุ์ การแพร่กระจายใน ประเทศไทย นิเวศวิทยา การใช้ประโยชน์ และถ่ายภาพประกอบ

Taxonomy of Herbs and Climbers at Khao Wang Khamen, Kanchanaburi Province

Wannachai Chatan

Thesis Advisor : Assoc.Prof. Busban Na Songkhla;

Thesis Co-advisor : Assoc.Prof. Thaweesakdi Boonkerd, Ph.D.

M.Sc. Thesis, Academic Year 2000

Department of Botany, Faculty of Science, Chulalongkorn University

ABSTRACT

The exploration, collection and study of herbs and climbers at Khao Wang Kamen, Kanchanaburi Province were made from May 1998 – January 2000. One hundred and twenty four species, one subspecies and three varieties of them were collected and classified into 94 genera and 40 families. Among these Asteraceae is the richest in number of species, i.e. 14 species. The second richest is Convolvulaceae in which there are 13 species. The rest has 1-8 species in each families. In all there are 82 species of herbs and 42 species of climbers, they are grouped into 100 species of dicots and 24 species of monocots. Two previously reported endemic species and three new endemic species are found, i.e. *Boea glabriflora* Barnett, *Ruellia kerrii* Kerr and *Remirema bracteata* Kerr. Moreover, the last one tends to be a rare species according to its small populations and it confined distribution in Kanchanaburi Province. Taxonomic descriptions and key to genera and species were prepared together with taxonomic literature, ecology, geographical distribution, uses, colour photographs of each species. The collected specimens were deposited at the Professor Kasin Suvatabhandhu Herbarium, Department of Botany, Faculty of Science, Chulalongkorn University and the plant genetics conservation projected as the Royal Initiation of Her Royal Highness Princess Mahachakri Sirindhorn Herbarium, Kanchanaburi Province.